

Cristina Benga
Aurora Ciachir
Niculina Filat
Mihaela Ghițiu
Ioana Niculae

MANUAL
PENTRU
CLASA
A III-A

RELIGIE

Cultul ortodox

SEMESTRUL I

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației și Cercetării Științifice.

Manualul școlar a fost aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 5045 din 25.08.2015, în urma evaluării, și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 5001 din 02.02.2014.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2015–2016.

Inspectoratul școlar

Școala / Colegiul / Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: **nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.*

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Manualul a primit avizul Patriarhiei Române prin adresa nr. 6880 din 25.08.2015.

116.111 - numărul de telefon european de asistență pentru copii

Date despre autoare:

Cristina Benga – profesor gradul didactic I, Colegiul German Goethe din București, doctor în științele educației.

Aurora Ciachir – profesor gradul didactic I, Școala Gimnazială nr. 56 din București.

Niculina Filat – profesor gradul didactic I, Colegiul Național „Iulia Hasdeu” din București.

Mihaela Ghițiu – profesor gradul didactic I, Colegiul Național „Ion Neculce” din București.

Ioana Niculae – profesor gradul didactic I, Școala Gimnazială nr. 198 din București.

Referenți:

Pr. lector dr. **Vasile Crețu**, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București.

Pr. asistent dr. **George Păunoiu**, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București.

Redactare: **Lia Decei**

Tehnoredactare computerizată: **Cristina Gvinda**

Design copertă: **Dan Mihalache**

Machetare și ilustrații: **Maria Constantinescu**

Majoritatea icoanelor au fost reproduse după frescele din Biserica „Sfânta Treime” – Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Grigore Alexandrescu” din București, pictori: **Ioan și Camelia Popa**

Descrierea CIP se găsește la Biblioteca Națională a României

ISBN (general) 978-606-8668-96-3

ISBN (semestrul I) 978-606-8668-97-0

Pentru comenzi și informații, contactați:

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Departamentul de Vânzări

Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București,

cod poștal 010517. Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit

Calea Plevnei nr. 145, sector 6, București,

cod poștal 060012. Tel.: 021.310.15.30

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazin virtual: www.grupulcorint.ro

Cuvânt-înainte

Printre copacii cu frunze ruginii din fața casei se simțea mireasma plină de rod a toamnei. O adiere blândă scutura barba bunicului albită de ani mulți și binecuvântați. O dată pe săptămână, ne adunam toți nepoții în jurul său, fascinați de chipul lui plin de dragoste și bunătate ce semăna cu Sfântul Nicolae din icoană. Așteptam să ne citească și să ne povestească cuvinte pline de înțelepciune din Sfânta Scriptură. Cu vocea lui blândă și caldă, ne vorbea despre iubirea lui Dumnezeu, despre frumusețea lumii și bucuria vieții. De la el am aflat despre obiceiurile și tradițiile poporului nostru cu prilejul Nașterii Domnului sau al Învierii. Sfaturile sale

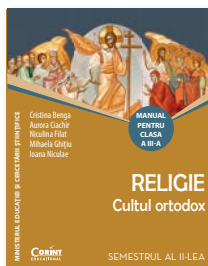
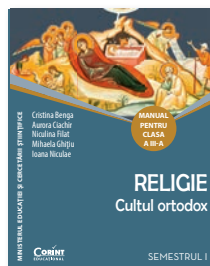
despre foloasele ascultării și ale răbdării, despre puterea adevărului și roadele muncii le simțeam ca venind dintr-o experiență trăită. Ne străduiam să le păstrăm în mintea noastră, să le punem în faptă de fiecare dată și să fim mai buni în toate.

Dragi copii, cu toții suntem nepoți ai celui bunic, care este pentru noi simbol al înțelepciunii, al credinței și al tradiției. Personajul acesta vă va însoți la fiecare lecție, răspunzând la întrebări și amintindu-vă, poate, de bunicii voștri. Să vă deschideți inimile și să învățați din cuvintele lui frumusețea și bucuria credinței în Dumnezeu, ca și voi să o puteți transmite mai departe copiilor voștri și să trăiți frumos!

Ghid de utilizare a manualului

MANUALUL CUPRINDE
varianta tipărită varianta digitală

Simboluri folosite
în varianta digitală

Asculță

Rezolvă

Privește

Vizionează

Manualul este structurat în unități de învățare, care cuprind:

LECȚIE

Titlul lecției

Să descoperim împreună

Lectură

Să ne jucăm împreună

Sfânta
Scriptură
ne învață

Vocabular

Să fim
creativi

Să reținem

Să înțelegem textul

Îndemnuri pentru
micul creștin

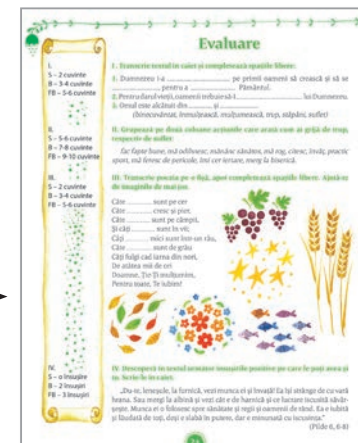

Un strop de înțelepciune

RECAPITULARE

EVALUARE

În acest an vom învăța:

1. Să ne comportăm creștinește în orice loc ne-am afla:

- ❁ să descoperim sensul religios al împrejurărilor din viața noastră;
- ❁ să înțelegem îndatoririle unui bun creștin;
- ❁ să respectăm regulile de comportament specifice moralei creștine.

2. Să colaborăm cu ceilalți în spiritul iubirii creștine:

- ❁ să ne asumăm un rol în grup;
- ❁ să găsim soluții în diverse situații de viață.

3. Să înțelegem lumea și viața din perspectivă creștină:

- ❁ să analizăm semnificația evenimentelor religioase;
- ❁ să descoperim rolul sărbătorilor în viața noastră.

Dumnezeu este iubire

I. Omul este fiul iubitor al lui Dumnezeu

1. Descoperă răspunsul la ghicitoare:

Numește, printr-un cuvânt,
Ce-i în inimă mai sfânt
Și-urcă-n cer, de pe pământ?

Iubirea

2. Descrie locul de rugăciune din imaginea de mai sus.

3. Ce fel de rugăciuni putem rosti în orice moment al zilei?

Alege varianta corectă:

- ☒ de cerere;
- ☒ de mulțumire;
- ☒ de laudă;
- ☒ toate variantele.

4. Alcătuieste un scurt text în care să arăți recunoștința față de Dumnezeu și față de creația Sa.

II. Dumnezeu este Tatăl nostru iubitor

1. Dumnezeu luminează mintea copiilor pentru ca aceștia să-L poată cunoaște. Caută la bibliotecă Sfânta Scriptură. Împreună cu profesorul de religie, alcătuieste o listă de cărți folositoare pentru suflet pe care să le citești în timpul acestui an școlar.

2. Transcrie în caiet și completează spațiile libere.

Sfânta Scriptură este alcătuită din:

- Testament;
- Testament.

* Din orele aflate la dispoziția profesorului.

3. Dă exemple de minuni săvârșite de Mântuitorul Hristos.

4. Care sunt numele părinților Sfintei Fecioare Maria ?

5. Sărbătoarea Izvorul Tămăduirii este închinată minunilor Maicii Domnului. Descrie, cu ajutorul profesorului, această icoană.

6. Cum se numește îngerul care a vestit Maicii Domnului că Îl va naște pe Mântuitorul Hristos?

Izvorul Tămăduirii

7. Fiecare copil primește la botez un înger păzitor. Acesta îl sfătuiește:

- să fie ascultător și silitor;
- să facă fapte bune;
- să fie recunoscător;
- să-i ierte pe cei care i-au greșit.

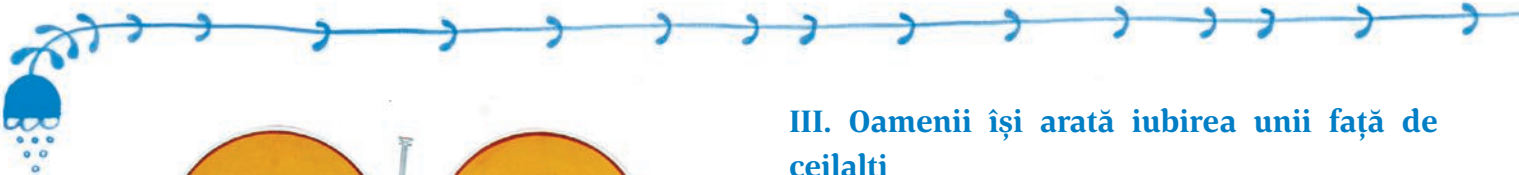
Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

8. Privește imaginea alăturată și descoperă răspunsul la ghicitoare.

La botez, Doamne, mi-ai dat
Sfetnic bun și minunat,
Să mă ocrotească-n veci,
Pe ale vieții largi poteci,
Și să fie lângă mine,
Când la greu și când la bine.
Zi și noapte el m-alină,
Cu aripi mari de lumină.

Îngerașul

Sfânta Filofteia
de la Curtea de Argeș

Sfânta Parascheva
de la Iași

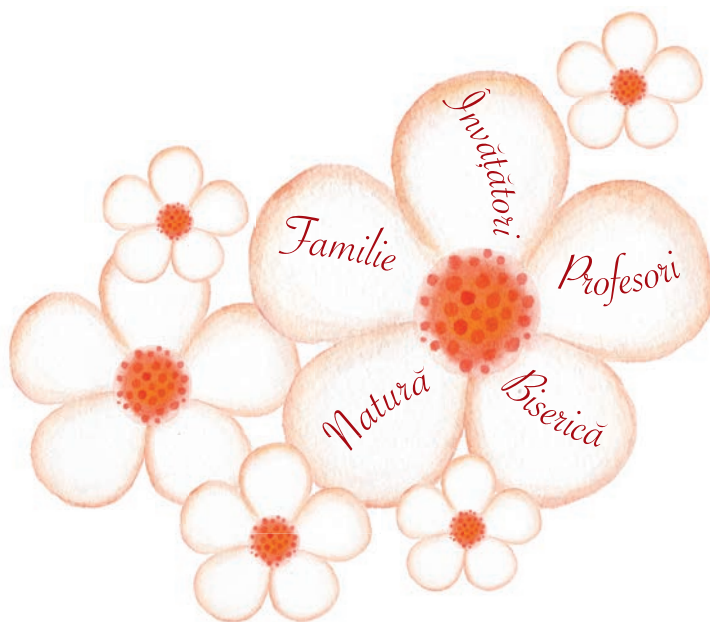
III. Oamenii își arată iubirea unii față de ceilalți

1. Familia este binecuvântată de Dumnezeu.

În familie învățăm:

- primele rugăciuni;
- calea către biserică;
- modelul faptelor bune.

2. Îl cunoaștem pe Dumnezeu prin:

Realizează un desen, plecând de la cuvântul ales de pe o petală.

Pune această fișă în **portofoliu**.

3. Transcrie în caiet și notează cu **M** când mulțumim și cu **I** când cerem iertare:

- când primim daruri;
- când nu îi ascultăm pe părinți;
- când colegii ne ajută;
- când am uitat să ne facem temele;
- când ajungem la biserică.

9. Sfinții sunt oameni care și-au închinat viața lui Dumnezeu. Mulți au primit darul de a face minuni.

Dă exemple de sfinți pe care îi cunoști.

10. Realizează un desen cu sfântul pe care îl îndrăgești cel mai mult.

Pune această fișă în **portofoliu**.

Acest portofoliu se va completa cu fișe pe parcursul anului școlar.

Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE

Dumnezeu este izvorul vieții

Viața omului, darul lui Dumnezeu

Bucuria de a trăi

Omul în relație cu natura

Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu

Lectură pentru suflet
Recapitulare. Evaluare

Viața omului, darul lui Dumnezeu

*Că la Tine, Doamne,
este izvorul vieții.*

Psalmul 35, 9

Icoana creației

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: *Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți.*”

Facerea 1, 27-28

- **a binecuvânta** = a revărsa darul lui Dumnezeu.
- **a sluji** = (aici) a fi de folos.
- **dar** = cadou.
- **de preț** = valoros.
- **înțelept** = învățat, cineva care înțelege și judecă drept.
- **psalm** = cântare religioasă.

A început un nou an de școală, cu emoții și așteptări mari. Ne-a întâmpinat bunicul nostru drag.

— Dragii mei, cât mă bucur să vă revăd! Ați mai crescut și cred că sunteți mai înțelepți acum.

— Bunicule, dar înțelepții au trăit mult și au înțeles ce este viața și cum trebuie trăită. Noi suntem mici, de unde să știm?

— Viața este cel mai de preț dar de la Dumnezeu. El, din iubire, a creat lumea și apoi l-a făcut pe om, cu trup și cu suflet. El a împodobit sufletul omului cu puterea de a cunoaște, a înțelege, a alege și de a iubi tot ce este frumos și bun, iar trupul cu puterea de a lucra și de a sluji sufletului. Primii oameni, Adam și Eva, au primit de la Dumnezeu binecuvântarea de a avea urmași.

Voi sunteți darul lui Dumnezeu pentru părinții voștri și cea mai mare bucurie a vieții lor. De aceea, cu respect și mulțumire, se cuvine ca alături de ei fiecare să aveți grijă de trupul și de sufletul vostru. Vom descoperi împreună cum puteți face aceasta.

Să înțelegem textul

1. Cine ne-a dăruit viața?
2. Cu ce a împodobit Dumnezeu sufletul și trupul omului?
3. Ce înseamnă viața unui copil pentru părinții săi?
4. Privește icoana creației. Cum a pregătit Dumnezeu lumea pentru viața omului?

Să descoperim împreună

Avem grijă de trup păstrându-l sănătos, curat, cu un program ordonat de hrană, odihnă, muncă și joacă.

1. Descoperă cum poți:

a. hrăni sufletul;

b. odihni sufletul;

c. ține curat sufletul,

folosind următoarele cuvinte: *rugăciune, învățătură, fapte bune, dragoste față de Dumnezeu și de oameni, iertare.*

2. În icoana de mai jos Sfinții Părinți Ioachim și Ana o aduc la biserică pe Fecioara Maria. Ce fel de grijă arată ei prin aceasta?

Intrarea Maicii Domnului în biserică

Îndemnuri pentru micul creștin

- ✿ Să mulțumești lui Dumnezeu pentru viață.
- ✿ Să îți cinstești părinții.
- ✿ Să faci fapte bune.
- ✿ Să fii curat.
- ✿ Să te joci frumos.

Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

1. Descoperă, cu ajutorul desenelelor de mai sus, cum poți avea grijă de trup și de suflet.

2. Alcătuește un enunț despre una dintre imagini.

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
Ghid de utilizare a manualului	4
Să ne amintim din clasa a II-a	6

IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI

Unitatea de învățare DUMNEZEU ESTE IZVORUL VIEȚII	9
Viața omului, darul lui Dumnezeu	10
Bucuria de a trăi	13
Omul în relație cu natura	16
Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu	19
Lectură pentru suflet	22
Recapitulare	23
Evaluare	24

DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUȚ OMULUI

Unitatea de învățare CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII CREȘTIN	25
Când un om devine creștin	26
Persoanele din viața unui creștin	29
Alegerea binelui în viață	32
Recapitulare	35
Evaluare	36

MARI SĂRBĂTORI CREȘTINE

Unitatea de învățare NAȘTEREA ȘI BOTEZUL DOMNULUI	37
Nașterea Domnului	38
Botezul Domnului	41
Recapitulare	44
Evaluare	45
Recapitulare semestrială	46
Evaluare semestrială	47

